

ARHITECTURA EMOȚIONALĂ: CUM EMOȚIILE INSPIRĂ ȘI INFLUENȚEAZĂ SPAȚIILE

Mihail GARABA, Daniel PRANGACHE*

Departamentul Arhitectură, ARH-221, Facultatea Urbanism și Arhitectură,
Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

*Autorul corespondent: Prangache Daniel, daniel.prangache@arh.utm.md

Coordonator științific: Viorica ȚIBICHI, conf., univ., dr., Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat. Arhitectura transcende simpla îmbinare de materiale și forme, devenind o formă de artă care interacționează direct cu cei care o experimentează. Acest articol explorează modul în care emoțiile influențează arhitectura și strategiile folosite de arhitecți pentru a crea atmosfera dorită în spațiile lor.

Cuvinte cheie: arhitectură, emoție, culori, texturi, proporții, forme, atmosferă, experiențe.

Introducere

Arhitectura este mult mai mult decât o simplă îmbinare de materiale și forme. Este o formă de artă care interacționează direct cu cei care o experimentează, provocând o varietate de emoții și reacții. Arhitecții, în căutarea de a crea spații memorabile și semnificative, recurg adesea la manipularea emoțiilor. Acest articol explorează cum emoțiile influențează arhitectura și ce strategii folosesc arhitecții pentru a reda atmosfera dorită în spațiile pe care le creează.

1. Culori și Luminozitatea:

Unul dintre cele mai puternice instrumente pentru a transmite emoții în arhitectură este utilizarea culorilor și luminii. Culorile calde, precum roșu și portocaliu, pot induce o atmosferă vibrantă și prietenoasă, în timp ce nuanțele reci, precum albastru și verde, pot crea spații mai relaxante și echilibrate. De asemenea, controlul asupra luminii naturale și artificiale poate afecta în mod semnificativ percepția spațiului, contribuind la sentimente de confort sau mister (fig. 1) [1].



Figura 1. Courtesy of Chelsea Barracks [1]



Figura 2. Heydar Aliyev Center, in Bakú, Azerbaidjân [2]

2. Forme și Texturi:

Formele arhitecturale și texturile pot comunica, de asemenea, emoții puternice. Linii drepte și un design simetric pot crea o atmosferă de ordine și stabilitate (fig. 1), în timp ce forme mai organice și asimetrice pot induce un sentiment de dinamism și creativitate (fig. 2). Texturile calde și tactile pot spori senzația de confort și familiaritate, în timp ce texturile reci pot sugera modernitate și eficiență (fig. 2) [2].

3. Conexiunea cu Natura

Într-o lume tot mai urbanizată, arhitecții recunosc importanța aducerii naturii în spațiile construite. Utilizarea materialelor naturale și integrarea elementelor verzi aduce o conexiune vitală cu mediul natural. Aceste spații devin astfel nu doar structuri arhitecturale, ci și refugii emoționale care aduc echilibru și armonie în viața cotidiană (fig. 3) [3].



Figura 3. Exemplu conexiune cu natura [3]

4. Proporții și Scară:

Proporțiile spațiilor și scala lor pot afecta modul în care oamenii se simt într-un anumit mediu. Spațiile mici și intime pot oferi confort și siguranță, în timp ce spațiile deschise și mari pot inspira un sentiment de libertate și expansivitate. Arhitecții pot ajusta cu atenție dimensiunile spațiilor pentru a influența modul în care oamenii interacționează cu mediul construit.

5. Arhitectura CINETICĂ:

Arhitectura cinetică oferă o dimensiune dinamică și schimbătoare spațiului. Structuri care răspund la vânt, lumină sau mișcarea umană aduc o element surpriză și emoție în experiența arhitecturală. Aceste inovații arhitecturale nu doar îndeplinesc un scop funcțional, ci creează și o poveste în mișcare, captivând și fascinând privitorul (fig. 4).



Figura 4. Twin towers Abu Dhabi [4]

Concluzie:

Astfel, arhitectura emoțională nu este doar despre estetică, ci și despre modul în care spațiile influențează starea de spirit și comportamentul celor care le experimentează. Arhitecții moderni recunosc puterea emoțiilor în proiectarea spațiilor și caută să creeze medii care să răspundă nevoilor umane profunde. Prin utilizarea atentă a culorilor, formelor, texturilor și altor elemente de design, aceștia contribuie la crearea unor spații care nu doar îndeplinesc funcțiile practice, ci și stimulează și provoacă emoțiile celor care le trăiesc. Astfel, arhitectura devine nu doar o construcție fizică, ci și o poveste emoțională care se desfășoară în fiecare colț al fiecărui spațiu.

Muzeul Evreiesc din Berlin

Muzeul Evreiesc din Berlin (Jüdisches Museum Berlin) este unul dintre cele mai remarcabile muzee din lume dedicate istoriei și culturii evreiești. Proiectat de celebrul arhitect Daniel Libeskind, muzeul a fost inaugurat oficial pe 9 septembrie 2001 și a devenit o atracție importantă în capitala Germaniei [8].



Figura 5. Muzeul evreiesc din Berlin [5]

1. Arhitectura instinctivă:

- "Linia Zîmbetului" și Forma Zigzag: Conceptul de bază al muzeului este reprezentat de "Linia Zîmbetului" (Voids), o rețea de culoare întunecată și coridoare înguste care leagă cinci clădiri distincte dispuse într-un model de zigzag. Această formă sugerează atât lipsa de continuitate în istoria evreiască, cât și posibilitatea de a merge înainte (fig. 5).
- "Voids" (Spații Goale): Spațiile goale, cunoscute sub numele de "Voids", sunt cuburi mari fără ferestre, care pătrund în clădire în mod aparent aleatoriu. Aceste spații reprezintă golurile lăsate în urmă de Holocaust și aduc în prim-plan absența și pierderea [9].
- Turnul Exilului și Grădina Exilului: Muzeul include și Turnul Exilului, o structură înaltă de 24 de metri, și Grădina Exilului, o zonă exterioară cu betoane încastrate în pământ, care reprezintă speranța și continuarea vieții în ciuda exilului.

2. Expoziții și Colecții:

- Expoziția Permanentă: Muzeul găzduiește o expoziție permanentă care acoperă 2.000 de ani de istorie evreiască în spațiul german. Expoziția este structurată tematic și prezintă aspecte ale vieții evreilor în Germania și în lumea întreagă.
- Expoziții Temporare: În plus față de expoziția permanentă, muzeul găzduiește expoziții temporare care explorează diverse aspecte ale culturii și istoriei evreiești (fig. 6).



Figura 6. Unul din coridoarele muzeului [6]

3. Experiența Vizuală și Educațională:

- Design Interior și Senzorial: Designul interior al muzeului, cu coridoare înguste, colțuri ascuțite și spații neconvenționale, a fost conceput intenționat pentru a oferi vizitatorilor o experiență senzorială și emoțională unică. Este o călătorie prin istorie și tradiție, dar și o provocare pentru cei care îl vizitează (fig. 6).
- Centrul Educațional: Muzeul include și un centru educațional care oferă programe educaționale pentru elevi și adulți, concentrându-se pe înțelegerea istoriei evreilor și prevenirea intoleranței și discriminării.

4. Impactul Cultural și Social:

- Loc de Memorie și Reflecție: Muzeul Evreiesc din Berlin nu este doar un spațiu muzeal, ci și un loc de memorie și reflecție asupra trecutului tumultuos al evreilor în Germania. A devenit un punct focal pentru dialogul cultural și interreligios (fig. 7).



Figura 7. Loc de memorie și reflecție [7]

- Contribuție la Identitatea Berlinului: Arhitectura și mesajul puternic al muzeului au avut un impact semnificativ asupra identității culturale a orașului Berlin. Este un loc care încurajează dialogul deschis despre istorie și diversitate.
- Experiența vizuală și senzorială: Libeskind a creat o experiență vizuală și senzorială unică în cadrul muzeului. Coridoarele înguste, colțurile ascuțite și interioarele înclinate creează un sentiment de confuzie și neconfort. Această abordare arhitecturală intenționată este menită să ofere vizitatorilor o experiență emoțională profundă și să îi invite să reflecteze asupra istoriei complexe a evreilor [9].

În ansamblu, proiectul Muzeului Evreiesc din Berlin ilustrează geniul creativ al lui Daniel Libeskind în crearea unui spațiu care nu doar adăpostește obiecte și expoziții, ci transmite și o poveste emoțională profundă a istoriei evreiești. Este o operă remarcabilă care provoacă și inspiră, transformând arhitectura într-o formă de exprimare artistică și istorică.

Concluzie:

Muzeul Evreiesc din Berlin nu este doar o destinație turistică importantă, ci și un monument al amintirii și al înțelegerii. Prin abordarea sa arhitecturală inovatoare și conținutul său profund, muzeul rămâne un loc esențial pentru explorarea istoriei evreilor și pentru promovarea dialogului cultural. Daniel Libeskind, celebrul arhitect american de origine poloneză, a fost ales pentru a proiecta Muzeul Evreiesc din Berlin, cunoscut și sub numele de Jewish Museum Berlin. Proiectul a devenit unul dintre cele mai remarcabile și simbolice muzee din lume, aducând în prim-plan istoria și cultura evreiască.

Referințe:

- [1] *Pinimg*: 4507a378f547bc32f7805c7f8e572abb.jpg (564×846) (pinimg.com)
- [2] *Zaha Hadid Architects*: Zaha Hadid Architects | Dezeen
- [3] *12 Awesome Architectural Designs Incorporating Nature*: 12 Awesome Architectural Designs Incorporating Nature (awesomeinventions.com)
- [4] *Shifting Sunshades That React To Sunlight*: These Towers Have Shape-Shifting Sunshades That React To Sunlight | Bored Panda
- [5] *Muzeul evreiesc din Berlin*: Muzeul Evreiesc Berlin... - Secret World (sworld.co.uk)
- [6] *Jewish Museum Berlin*: Berlin: Jewish Museum Berlin Entrance Ticket | GetYourGuide
- [7] *Muzeul Evreiesc Berlin...* - Secret World: Phototrotter — Muzeul evreiesc din Berlin / Jüdisches Museum
- [8] *Muzeul Evreiesc* - Wikipedia : https://ro.wikipedia.org/wiki/Muzeul_evreiesc_din_Berlin
- [9] *Arhitectura care spune povești - Muzeul Evreiesc din Berlin*: <https://scriupedrum.ro/muzeul-evreiesc-din-berlin-arhitectura-care-spune-povesti>